

Oppdragsbrev til Siva for 2024 fra Akershus fylkeskommune

Oppdraget er finansiert over kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling.

1. Overordnede mål og føringer

Akershus fylkeskommune skal i samsvar med Meld. st. 6 (2018-2019) *Oppgaver til nye regioner* avklare regionale utfordringer innen næringsutvikling, sette retning for utviklingen, mobilisere og samordne aktører for å realisere politiske målsettinger. I forbindelse med oppløsningen av Viken har Akershus fylkeskommune igangsatt arbeid med ny regional planstrategi og en regional plan for kompetanse og verdiskaping. Regional plan for innovasjon og nyskaping for Oslo og Akershus (2015-2025) gjelder inntil nye planer er vedtatt. Fylkesrådet i Akershus har vedtatt sin politiske plattform for 2023-2027. I tillegg har Fylkestinget vedtatt årsbudsjett 2024 og økonomiplan (2024-2027).

Felles for Regional plan for innovasjon og nyskaping Oslo og Akershus (2015-2025) og Fylkesrådets politiske plattform for 2023-2027, er målet om flere vekstkraftige nyetableringer, og flere vekstbedrifter med internasjonalt potensial. Fylkesrådet fremhever at Akershus skal være et fylke der det er attraktivt å etablere næringsvirksomhet. Det skal legges vekt på et sterkt, mangfoldig og konkurransedyktig næringsliv med arbeidsplasser som skaper trygghet, livskvalitet og velferd. Bedriftene må ha rammevilkår som stimulerer til nyetableringer, vekst og utvikling. Videre skal Akershus være et foregangsfylke innenfor sirkulær økonomi. Fylkeskommunens virkemidler skal rettes mot prosjekter som stimulerer til bærekraftige og sirkulære produkter og tjenester. Det er et mål at næringslivet i Akershus skal få tilgang til en bedre infrastruktur for pilotering og testing av nye teknologiløsninger innen det grønne skiftet. Fylkesrådet ønsker å styrke kompetansemiljøene knyttet til Campus Ås og Kjeller, og å styrke kompetansemiljøenes mulighet til å bidra til økt verdiskaping.

I vedtatt økonomiplan for Akershus (2023-2027) konkretiseres flere mål:

- Styrke samarbeidet mellom næringslivet, kunnskaps- og FoU-miljøene.
- Flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus
- Utvikling av klynger, grundere og vekstbedrifter
- Stimulere til grønn omstilling og innovasjon

Akershus fylkeskommunens oppdrag til Siva skal bidra til å nå disse målene.

FNs 17 bærekraftsmål er førende for alt arbeid med samfunnsutvikling og næringsutvikling i Akershus. Fylkeskommunen har også ansvar for å bidra til at flere innvandrere får tilgang til arbeidsmarkedet og mulighet til å etablere egne virksomheter, og det er også et mål at det finnes tilbud for bedrifter i hele geografien i Akershus fylke. Fylkeskommunen ber SIVA hensyn de nevnte områdene gjennom sin programaktivitet i Akershus.

2. Akershus fylkeskommunes oppdrag til Siva over post 553.61 for 2024

Akershus fylkeskommune gir Siva i oppdrag å administrere og gjennomføre inkubasjonsprogrammet i 2024. Fylkeskommunen vil gjennomføre arbeid med oppdragsbrevne til Siva og Innovasjon Norge, samt styringsdialog, uten vederlag på kroner 100 000 som er tildelt til fylket av KDD, i tråd med tidligere praksis. Alle midler over post 553.61 går derfor uavkortet til Siva og Innovasjon Norge.

Oppdraget er basert på Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, FOR-2018-05-23-747 og Retningslinjer for kap. 553, post 61 over Kommunal- og distriktdepartementets budsjett – mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling (gjeldende fra 1. januar 2024).

Hensikten med post 61 er å bidra til næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarkeder i regioner og distrikt gjennom innsats tilpasset regionale muligheter og utfordringer.

Overføring fra Akershus fylkeskommune til Siva i 2024

Det er ingen Næringshager i Akershus. Samlet overføring fra Akershus fylkeskommune til Siva går derfor til inkubasjonsprogrammet og er på kroner 5 200 000 for 2024. Innplasseringen av inkubatorene for 2024 er den samme som innplasseringen gitt for 2023.

Midlene skal brukes til nedenstående to operatører i Akershus til inkubasjonsprogrammet, med følgende nivå i differensieringsmodellen:

Inkubasjonsprogrammet i Akershus:	
Kjeller innovasjon inkubator	3 000 000
<u>Aggrator inkubator ÅS</u>	<u>2 200 000</u>
Totalt kroner	5 200 000

a) Mål og prioriteringer for post 61

De overordnede føringene i kap. 1 legger grunnlag for de regionale føringene og prioriteringen i Akershus fylkeskommunes oppdrag til Siva. Næringslivet er helt avgjørende i det grønne skiftet så det er avgjørende å tilrettelegge for at bedrifter kan drive en grønn omstilling med fortsatt økonomisk vekst. Det er derfor ønskelig at programmet bidrar til innovasjon og omstilling til grønn verdiskaping, og stiller krav og etterspør løsninger som reduserer utslipp.

Som nevnt skal FNs 17 bærekraftsmål og stimulering til grønn omstilling og innovasjon vektlegges i det videre oppdraget til aktørene i programmene. Det er ønskelig med flere bedriftsetableringer med internasjonalt potensialet fra inkubatorene i Akershus. Videre er det viktig at det finnes tilbud for bedrifter i hele geografien i fylket. Det er ønskelig å vite hvor bedriftene i programmene blir henvist fra. Nærmere om hvordan de regionale føringene følges opp beskrives i kap. 6 - Krav til dokumentasjon av resultat.

b) Inkubasjonsprogrammet

Akershus skal være et fylke der det er attraktivt å etablere næringsvirksomhet. Bedriftene skal ha rammevilkår som stimulerer til nyetableringer, vekst og utvikling. Det er ønskelig at Siva-operatørene i Akershus fylke bidra til nettopp dette.

Akershus fylkeskommunes mål med inkubasjonsprogrammet samsvarer i stor grad med det nasjonale målet om økt nasjonal verdiskaping gjennom effektivt å identifisere, kommersialisere og videreutvikle innovative ideer til nye vekstbedrifter, og utløse vekst i etablerte virksomheter. Inkubasjonsprogrammet er næringsnøytralt, og nedslagsfeltet for programmet er hele landet.

Programmet med oppstart i 2023 har økt fokus på bærekraft, forsterket kobling mot FoU, digitalisering og industriutvikling, økt fokus på kompetanseutvikling, samt henvisningskompetanse og samspill med andre virkemidler som vil være et verktøy i bedriftenes omstillings- og utviklingsarbeid.

Inkubasjonsprogrammet har to målgrupper:

1. Sterke innovasjonsmiljø som har en sentral rolle i det regionale økosystemet, bidrar aktivt i det nasjonale økosystemet og hvor inkubasjon er en vesentlig aktivitet
2. Innovative ideer og bedrifter med internasjonalt eller nasjonalt vekstpotensial.

Måloppnåelse og de regionale føringene

Kriterier for måloppnåelse for inkubatorene er verdiskapings- og omsetningsvekst i bedriftene som er knyttet til inkubatorene. De nasjonale aktivitetsindikatorer for inkubatorene er sum bevilgede midler fra posten og andel administrasjons- og gjennomføringskostnader.

Indikatorer for bærekraft

- Antall kompetansehevende tiltak innenfor bærekraft (både for ansatte i inkubatoren og for bedriftene)
- Andel bedrifter som har bærekraft som en sentral del av forretningsmodellen sin
- Andel bedrifter som har digitalisering som en sentral del av forretningsmodellen sin
- Andel bedrifter som har hatt en økning i SRL-skalaen (Sustainable Readiness Level)
- Andel bedrifter som svarer opp på minst ett av seks miljømål i taksonomien
- Andel bedrifter med kvinnelig ledelse

For å støtte opp under de regionale føringene skal det i oppdraget til operatørene legges vekt på å støtte bedrifter som bidrar positivt innenfor følgende temaer:

- Styrke samarbeidet mellom næringslivet, kunnskaps- og FoU-miljøene.
- Flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus
- Utvikling av gründere og vekstbedrifter
- Stimulere til grønn omstilling og innovasjon
- Stimulerer til bærekraftige og sirkulære produkter og tjenester
- Integrering

Midlene til, og aktiviteten hos operatørene, defineres i følgende to kategorier:

- Innovasjonsstøtte til små og mellomstore bedrifter (80% på artikkel 28 i EUs gruppeunntaksforordning) som inkubatoren skal bruke på rabatterte innovasjonstjenester til små og mellomstore bedrifter som er tatt opp i inkubasjonsprogrammet.
- Støtte utenom statsstøtteregulverket (20%) som skal dekke kostnader knyttet til administrasjon og gjennomføring av inkubasjonsprogrammet. I dette inngår for eksempel innlemmelse av deltakere i programmet, rapporteringsforpliktelser, prosjektledelse, profilering og markedsføring, organisering av opplæring mv

c) Næringshageprogrammet

Dette er ikke relevant for Akershus da det finnes ikke Næringshager i Akershus.

d) Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Midler til administrasjon og gjennomføring av oppdraget finansieres av Kommunal- og distriktdepartementets overføring til Siva på kap. 553.61, på vegne av fylkeskommunene. Kommunal- og distriktdepartementet overfører i 18.3 mill. kroner til administrasjon og gjennomføring av alle de regionale oppdragene til Siva over kap.553, post 61.

Ved risiko for at faktiske administrasjons- og gjennomføringskostnader vil overstige beregnet ressursbruk, skal Siva varsle fylkeskommunene om dette. Eventuell overstigende ressursbruk til formålet skal avklares med fylkeskommunene og legges til neste års administrasjons- og gjennomføringskostnader. Dersom Siva har ubrukte midler til administrasjon og gjennomføring ved årets slutt, overføres dette til neste års oppdrag.

3. Fylkeskommunens oppdrag til Siva med midler fra tidligere 60-poster under programkategori 13.50 for 2024

Vurderes ikke for Akershus da det ikke er gjenstående midler fra tidligere 60-poster under programkategori 13.50.

4. Fylkeskommunens oppdrag til Siva med egne midler for 2024

a) oppdrag på næringshageprogrammet og/eller inkubasjonsprogrammet

Akershus fylkeskommune gir ikke oppdrag med egne midler for 2024.

5. Styring, koordinering og samhandling

Politisk plattform for Akershus vektlegger fylkeskommunens rolle som dialogpartner og katalysator for næringsrettet erfaringsutveksling, nye ideer og innovativt samspill mellom næringer, bedrifter og kompetansemiljøer i Akershus.

Akershus fylkeskommune ønsker dialog med Siva om utvikling og koordinering av aktivitetene for 2024. Dette gjøres gjennom styringsdialogen. Det skal gjennomføres to

regionale styringsmøter i året om det regionale oppdraget. Ansvar for innkalling ligger til fylkeskommunen. Tidspunkt for dette besluttes i samarbeid med Siva.

I tillegg til regionale styringsmøter kommer nasjonale styringsmøter for oppfølging av ordningene samlet sett/i nasjonalt perspektiv. Akershus fylkeskommune deltar aktivt i de nasjonale styringsdialogene mellom fylkeskommunene samlet og toppledelsen i SIVA. I 2024 er det planlagt to nasjonale styringsdialoger. Et digitalt møte i juni og et fysisk møte i november. På disse møtene gis det status samtidig som en diskuterer utfordringsbildet. Budsjettnspill og missionsprosjektet for grønn industriutvikling vil også stå på dagsorden.

Fylkeskommunenes programstyre for Sivaprogrammene v/Siva som sekretariat skal sende budsjettinnspill på post 61 samlet sett til alle fylkeskommunene innen 15. mars, med kopi til Kommunal- og distriktdepartementet. Forslaget drøftes i nasjonalt samarbeidsforum på våren (ca. 1. april).

Fylkeskommunenes programstyre for Sivaprogrammene v/Siva som sekretariat skal sende forslag til nye satsinger (landsdekkende) under post 61 til fylkeskommunene innen 15. september, med kopi til Kommunal- og distriktdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget drøftes i nasjonalt samarbeidsforum på høsten (oktober).

Kommunal- og distriktdepartementet har utarbeidet et årshjul som inkluderer ovennevnte punkt. Årshjulet er felles for Innovasjon Norge Oslo Viken, Siva og Akershus fylkeskommune og er vedlagt dette oppdraget.

Budsjettinnspill og forslag til satsinger

Fylkeskommunenes programstyre for Sivaprogrammene v/Siva som sekretariat, skal sende budsjettinnspill for post 61 samlet sett til alle fylkeskommunene innen 15. mars, med kopi til Kommunal- og distriktdepartementet. Forslaget drøftes i næring- og plan kollegiet og i nasjonalt styringsdialogmøte på våren.

Fylkeskommunenes programstyre for Sivaprogrammene v/Siva som sekretariat, skal sende forslag til satsinger under post 61 til fylkeskommunene innen 15. september, med kopi til Kommunal- og distriktdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget drøftes i nasjonalt styringsdialogmøte på høsten. Satsingsforslaget kan være styringer eller justeringer av eksisterende program og aktiviteter, eller forslag om nye program og aktiviteter. Kun større forslag fremmes i denne runden. Forslag med budsjettmessige konsekvenser på mindre enn 15 mill. kroner skal fremmes i forbindelse med budsjettinnspillet i mars.

Koordinering, samhandling og deltakelse i regionale utviklingsprosesser

Det er viktig at det er godt samarbeid mellom fylkeskommunen og virkemiddelaktørene. Det forutsettes at Siva i samarbeid med fylkeskommunen legger til rette for samarbeid mellom inkubatorene i Akershus fylke for å utnytte hverandres kompetanse og mulige synergieffekter. Akershus fylkeskommune ved administrasjonen ønsker en jevnlig dialog og samhandling med Siva utover de formelle møtearenaene Siva allerede deltar i (som styringsdialogen og partnerskapet for Oslo og Akershus). Dette vil kunne gi positive

ringvirkninger slik at Siva-operatørene får best mulige vilkår - som igjen vil føre til økt verdiskaping og vekst for næringslivet i Akershus.

Eksempler på temaer for dialog kan være:

- Arbeid med regionale planer og strategier for Akershus fylkeskommune
- Anvendelse av de nasjonale katapultsentrene og deres noder. Herunder infrastruktur for pilotering og testing av nye teknologiløsninger innen det grønne skiftet
- Siva-operatørens regionale rolle i forhold regionens muligheter knyttet til den nasjonale satsingen på «Missions»
- Kompetansehevende tiltak for å møte regionens behov best mulig
- Erfaringsutveksling over best practice i andre regioner.

6. Rapportering

Rapporteringen til fylkeskommunene baserer seg i hovedsak på Sivas mål- og resultatstyringssystem (MRS-indikatorer på resultat og effekt) og støttende analyser for rapportering på de regionale oppdragene. Rapporteringen skal inneholde regionale prioriteringer og fylkesvis statistikk på resultater og effekter, herunder sysselsettings og verdiskaping samt vise geografisk spredning. I tillegg ber vi om en oversikt som viser hvor bedriftene i programmene blir henvist fra.

Fylkeskommunen ber om at Siva beskriver hvordan de jobber med FNs 17 bærekraftsmål og hvordan det følges opp mot Siva-operatørene i Akershus.

For å støtte opp under de regionale føringene, i tillegg til FNs 17 bærekraftsmål, ber fylkeskommunen om at Siva beskriver spesielt hvordan Siva-operatørene i Akershus jobber med:

- Å styrke samarbeidet mellom næringslivet, kunnskaps- og FoU-miljøene.
- Å få flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus
- Utvikling av gründere og vekstbedrifter
- Å stimulere til grønn omstilling og innovasjon
- Integrering

Rapporten kan baseres på operatørens egen beskrivelse av bedrifter i programmene som passer innenfor de nevnte temaene. Dette kan være en verbalbeskrivelse, antall i hver kategori (ekstern/intern) og/eller gode eksempler.

Rapporten kan også inneholde informasjon om kurs, samlinger, kompetanseheving, mm. som operatørene har gjennomført innenfor de nevnte temaene.

Frister

- Siva skal rapportere fylkesvis for foregående års oppdrag innen 1. mars hvert år.
- En utvidet regional årsrapport sendes til Akershus fylkeskommune innen utgangen av mai.

- Fylkeskommunen ber også om å få tilsendt Sivas samlede årsrapporter og tertialrapporter.

Som en del av den årlige rapporteringen ønsker fylkeskommunen at Siva gir en muntlig orientering for fylkesråd for næring, idrett, folkehelse og mangfold i Akershus fylkeskommunen med en vurdering av framtidsutsiktene for fylkets næringsliv ut fra Sivas perspektiv og virkemidler.

7. Utbetaling av midler

Bevilgningen til Siva vil bli utbetalt til Siva i to terminer, den første antatte halvdel av årets ramme innen 1. februar, den andre terminen i august hvert år. Midlene skal videreformidles til miljøene og forskuddsutbetalingen er nødvendig for å unngå likviditetsutfordringer for inkubatorene.

Utbetaling i 2024 gjøres til Sivas konto 8601.48.00656

Midler til administrasjon og gjennomføring av oppdraget finansieres av Kommunal- og distriktdepartementets overføring til Siva på kap. 553.61, på vegne av fylkeskommunene.

Vi ønsker Siva lykke til med gjennomføring av programmene og ser frem til et fortsatt godt samarbeid gjennom styringsdialogen.

Vennlig hilsen

Ida Lindtveit Røse

Fylkesråd for næring, idrett, mangfold og folkehelse

John Arve Eide

Fylkesdirektør for næring, idrett, mangfold og folkehelse

Vedlegg:

Årshjul for 2024 utarbeidet fra Kommunal- og distriktdepartementet for Innovasjon Norge Oslo Viken, Siva og fylkeskommunene

